

Térinformációs hálózat Európában:
a GINIE projekt

IST-2000-29493

Európai térinformatikai politika: cselekvési javaslatok

GINIE D 2.7.2(a)

Projektkoordinátor:
Sheffieldi Egyetem – USFD

Részvevők:
Európai Térinformatikai Ernyőszerkezet – EUROGI
Az Európai Bizottság Egyesített Kutatóközpontja – JRC
Open GIS Konzorcium (Európa) – OGCE

Elozmények

Az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja az “információs társadalom” kialakítása, minthogy az 1993-ban megkötött *maastrichti szerződés* értelmében az unió felelős az egész Európát átfogó közlekedési, energia- és távközlési hálózatok integrációjának támogatásáért. Az “információs társadalom” kifejezés alatt azóta már egész sor intézkedést, kezdeményezést és beruházást is értünk, melyek a gazdasági fejlődés és versenyképesség fellendítéséhez szükségesek, és elősegítik a társadalom olyan irányú fejlődését, mely elsősorban az információval kapcsolatos ismeretek, termékek és szolgáltatások kialakításán és felhasználásán alapul.

Az információs társadalom kialakításának európai megközelítése a következő kettős cél megvalósításától függ: a távközlési ágazat liberalizálása, ami nagyobb lehetőségeket biztosít a hálózatok és szolgáltatások elérésére, illetve az állami szektorból származó információ (PSI = public sector information) “liberalizálása”, ami egyszerűsítene annak újrahasznosítását; így élénk információs piac és ipar jönne létre, ezzel több hatékony szolgáltatást biztosítana, és támogatná a közéletben való részvételt.

A térinformáció (GI=geographic information) elismerten a PSI egyik kulcsfontosságú összetevője, két fő okból:

1. A térinformáció jelentős *gazdasági* értékkel bír. Ezt jól illusztrálja az Európai Bizottság számára készült egyik tanulmány (Pira et al. 2000), amely az európai PSI gazdasági értékét évi 60–70 milliárdra becsüli, melynek több mint a felét a térinformáció teszi ki (térképészet, föld- és ingatlanadat, meteorológiai szolgáltatások, környezeti adatok). Egy előző évi (1999) OXERA-tanulmány azt jelezte, hogy míg a nagy-britanniai nemzeti térképészeti ügynökség, az Ordnance Survey (OS) forgalma mintegy 100 millió font volt, addig az országban az OS által támogatott üzleti vállalkozások bruttó értéknövelt eredménye ezerszer nagyobb, vagyis kb. 100 milliárd font volt. A fenti számok részben azért térnek el ennyire, mert ez attól függ, milyen széles vagy szűk értelemben határozzuk meg a térinformáció által támogatott üzleti vállalkozás fogalmát. Ennek ellenére mégis képet kaphatunk arról, hogy a térinformáció vitathatatlanul hozzájárul a gazdasági élethez, a PSI növekvő újrafelhasználásához és kiaknázásához.
2. A térinformációnak jelentős *politikai* értéke is van, minthogy lehetővé teszi a különféle ágazatok (mezőgazdaság, közlekedés, vidékfejlesztés, környezet) együttes vizsgálatát. E tény fontosságának felismerése a legmagasabb politikai szinten együtt jár a fokozódó aggodalommal a fenntartható fejlődésért, ami az Európai Unió egyik legfontosabb céljaként szerepel az 1997-es amszterdami egyezményben. Ilyen módon az egyre szaporodó környezeti direktívák megkövetelik a térinformáció összegyűjtését, integrálását és elemzését a hatásbecsléshez, az intézkedések nyomán követéséhez és a vizsgálatokhoz. 2001-ben az Európai Bizottság három, a környezetért, a kutatásért, illetve a gazdasági és pénzügyi fejlesztésért felelős megbízottja és az EUROSTAT egyetértési memorandumot írt alá az európai térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) létrehozásának támogatásáról.

A térinformáció gazdasági és társadalmi értékét felismerve sok ország dolgozik a nemzeti (illetve regionális) térinformációs infrastruktúra (SDI=spatial data infrastructure) kifejlesztésén, ami intézkedéseket, intézményi hierarchiákat, technológiákat, adatokat és szakembereket egyaránt magába foglal, és lehetővé teszi a térinformáció megosztását, valamint hatékony felhasználását. Az európai és USA-beli térinformációs infrastruktúrákkal kapcsolatos jelenlegi legjobb gyakorlat

vizsgálatát vállalta a GINIE¹ projekt 2002 májusában. A teljes jelentés angol nyelven, a vezetői összefoglalás pedig számos más nyelven is olvasható a GINIE honlapján (www.ec-gis.org/ginie). A jelentés leglényegesebb következtetése az, hogy abszolút döntő fontosságú a politikai támogatás biztosítása e fontos infrastruktúrák létrehozásához minden – országos, regionális és helyi – szinten. Ennek okai:

- A legtöbb térinformációt az állami szektorhoz tartozó szervezetek gyűjtik össze, tartják karban és használják fel. E szervezetek viszont a szervezeti prioritásokkal, finanszírozással és szabályozási mechanizmusokkal kapcsolatos kormányintézkedésektől függenek.
- A térinformáció egyúttal nagy értékű árucikket is képvisel, mivel nagy számú, az állampolgárok számára nyújtott állami szolgáltatást támogat. Ílymódon feszültségforrást jelent azon intézkedések között, melyek célja az állami bevétel maximalizálása, és azok között, melyek pl. az elektronikus (e-) kormányzást célozzák, és az állampolgároknak kívánnak maximális hasznot biztosítani. Ezért van szükség a politikai támogatásra e konfliktusok feloldása érdekében.
- A SDI elsősorban nem a technológiát jelenti, hanem a kormányhivatalok és a kormány, a magánszektor és az állampolgárok közötti megállapodások világosan meghatározott kereteit, mely feltételei között az állami szektor információinak – beleértve a térinformációt is – felhasználása minden érintettnek maximális elonyére válik. Az ilyen egyezményekhez gyakran a legmagasabb politikai szintek odafigyelésére és támogatására van szükség.
- A kormányok tehát abszolút döntő szerepet játszanak a SDI-k és az információs társadalom kialakításában, mert ok az adat-eloállítók, adatfelhasználók, az intézkedéseket elhatározók és egyúttal a szabályozók is, akik irányítják a legnagyobb állami intézményeket.

E gondolatok alapján világos, hogy a térinformáció koherens politikai kereteinek kialakítása nemcsak a térinformációs infrastruktúrák lényegét érinti, hanem az egész “információs társadalom” projektet is. Másfelől viszont ezeket a kereteket be kell ágyazni olyan széleskörű vitákba és kezdeményezésekbe, melyek az állami szektor információival és más kulcsfontosságú politikai kérdésekkel, pl. a fenntartható fejlődéssel, vagy az Európai Unió bővítésével kapcsolatosak. A térinformációs politika megfogalmazásának szélesebb politikai környezetben meglévő kapcsolódási pontjai és hatásai felderítésére a GINIE projekt keretében 2002 májusában szakértői találkozóra került sor, melynek legfontosabb megállapításait összegezi a jelen dokumentum. A találkozón tíz európai ország 27 szakértoje vett részt, és részletesen elemezték a jelenlegi tapasztalatokat, a legfontosabb kérdéseket és a Csehországtól, az Egyesült Királyságtól, Franciaországtól, Litvániától, Norvégiától és Olaszországtól megtanulandó leckéket. A találkozóról szóló teljes jelentés szintén megtalálható a GINIE honlapján. A jelen dokumentum hátra lévő részében található a szélesebb politikai környezet vizsgálata, a megállapítások, valamint a szakértői találkozón született javaslatok összefoglalása.

Politikai összefüggések

Távközlési politika

Az Európai Bizottságnak a fizikai adatelérés liberalizálására irányuló kezdeményezései néhány esetben jelentős sikerrel jártak. A legtöbb nemzeti távközlési monopóliumot privatizálták, az élesedő verseny megnövekedett választékot biztosított a vásárlók számára, illetve megemelte a szol-

¹ A GINIE egy olyan projekt, melyet az Európai Unió Információs Társadalom Technológiai Programja támogat európai szintű, közös térinformatikai stratégia kifejlesztésének céljával. A résztvevő intézmények: EUROGI, OGCE, az Európai Bizottság Egyesített Kutatóközpontja és a Sheffieldi Egyetem.

gálatások színvonalát; az Európai Bizottság által támogatott közös mobiltelefon-szabvány (GSM) 1994-ben több milliárd eurós piacot teremtett, így Európa ebben a szektorban a verseny élére került (Liikanen 2002b; Standage 2001). Ennek eredményeképpen Európában a társadalom sok rétegében széles körben elterjedtek a mobiltelefonok, maguk mögött hagyva a személyiszámítógép-tulajdonosokat, és az USA-ban és Kanadában uralkodó személyiszámítógép-paradigmával szemben alternatív módot ígérnek az internet alapú információk és szolgáltatások elérésére (Standage 2001). Egy másik jelentős siker az elektronikus kommunikációs hálózatok és szolgáltatások szabályegyesítésének létrehozása, melynek célja az átláthatóság biztosítása és a domináns helyzetükkel visszaélo piaci szerepök által kiváltott piaci torzulások elkerülése. E szabályrendszerbe, melyet 2002 áprilisában hagytak jóvá, beletartozik a *keretdirektíva* (Framework Directive – Europe 2002d), a *jogosultsági direktívák* (Directives on Authorisation – Europe 2002c), az *elérésről* (Access – Europe 2002b) és az *univerzális szolgáltatásról* (Universal Service – Europe 2002e), ezen kívül a *személyi adatok feldolgozásáról és a titoktartásról* (Personal Data Processing and Privacy), melyek 1997-ben léptek érvénybe (Europe 1997), majd módosították őket 2002-ben (Europe 2002f). E direktívák részletei mellett ráadásul ott a felismerés, miszerint a gazdasági és társadalmi élet e szegmense nem bízható kizárólag a piaci erökre; sok egyeztetett szabályt, ellenorzést igényel, és egyensúlyban tartása rendkívül fontos.

Az állami szektor információival (PSI) kapcsolatos politika

Az ilyen fajta kezdeményezések ellenére kisebb sikert lehet elérni az információ vagy információtartalmak elérésének növelésében és szabályozásában. Az Európai Bizottság egy sor irányelvet bocsátott ki 1989-ben (Europe 1989) az információ elérésével, az átláthatósággal és az egyenlo versenyfeltételek támogatásával kapcsolatban; ezeket azonban többnyire figyelmen kívül hagyták, részben az érvényesítheto jogi háttér hiányában, részben a piac akkori éretlensége miatt. Újabb tíz évnek kellett eltelnie, mire a vitát újra kezdték 1999 elején az *állami információ zöld könyvének* kiadásával (Green Paper on Public Sector Information: a Key Resource for Europe – Europe 1998). Ez a vitaanyag foszerepet játszott az Európa-méretu vita elindításában, melynek tárgya az volt, hogy milyen lehetőségek alakultak ki a digitális formában kiadott PSI szélesebb köru elérése következtében, illetve annak újrahasznosítása kapcsán, valamint azokon a célokon túlmenoen, amelyek érdekében eredetileg összegyűjtötték őket. A dokumentum felismeri a PSI elérésének meglévo korlátait, beleértve a különféle jogi kereteket és árképzési szabályozásokat, és helyénvaló kérdéseket tesz fel arra vonatkozólag, hogy milyen mértékig kellene harmonizálni ezeket a kereteket Európa-szerte, megkülönböztetve a közigazgatási és nem közigazgatási adatokat, illetve a “lényegi” és az értéknövelt adatokat.

Szélesköru konzultáció után a *zöld könyvet* követte egy *közlemény* (Communication – Europe 2001b) majd egy *direktívatervezet* (Draft Directive – Europe 2002i). Ez a direktívatervezet európai szintu cselekvésre ösztönöz, hogy távolítsák el a felismert akadályokat, és valósítsák meg a PSI kereskedelmi és nem kereskedelmi újrahasznosításának minimális szintu összehangolását. A tervezet nem érinti az adatelés kérdéseit, bizonyítva, hogy ezekkel a legjobb nemzeti, regionális és helyi szinten foglalkozni. Ehelyett az egyenlo piaci esélyek, az átláthatóság, valamint a nem diszkriminatív jellegu gyakorlat biztosítására koncentrálnak a már elérhető adatok újrahasznosításának és kiaknázásának feltételei között. 2002-2003 folyamán az Európa Parlament szigorú vizsgálat alá veszi a tervezetet, és ezeket az általános alapelveket, melyeket az elektronikus elérés fizikai aspektusával kapcsolatban már sikeresen egyeztetettek, remélhetőleg elfogadják a tartalomra vonatkozólag is.

Elektronikus (e-) kormányzás

Az 1994. évi intézkedési terv (*Európa útja az információs társadalomba* – Europe 1994) tíz prioritása közül az egyik az volt, hogy a közigazgatási hivatalokat kapcsolják össze az internet segítségével; ezt a későbbiekben kibovítotték olyan célokkal, hogy jobb szolgáltatásokat nyújtsanak az állampolgároknak, csökkentsék a kormányzati költségeket, és lendítsék fel az európai információpiacot az “on-line kormányzás” segítségével. Ezt a prioritást egyeztetették az Európa Tanáccsal az elektronikus Európa (e-Európa) kezdeményezés keretében 1999-ben. Az e-Európa után következett a tagországokkal egyeztetett két intézkedési terv a 2002. évre (Europe 1999) és a 2005. évre (Europe 2002), hogy elérjék kituzott céljaikat, miszerint a közigazgatási szolgáltatásokat on-line elérhetővé teszik 2005-re, és kiegészítésképpen az összes állampolgár számára sokkal könnyebben hozzáférhetővé teszik az állami szektor információit. Az intézkedési terveket nagymértékben a nemzeti kormányok finanszírozzák, de kapnak támogatást az Európai Uniótól.

Környezeti politika

A környezeti ágazatban alakult ki további nyomás az információ jobb nyilvános elérése érdekében. Nemzetközi szinten 2001 októberében lépett életbe az 1998-ban Aarhusban létrejött egyezmény, melynek célja “Az információ elérése, részvétel a döntéshozásban, és az igazságosság megteremtése a környezeti ügyekben”. Ez az egyezmény nagyon lényeges, mivel összekapcsolja az információelérés jogát az emberi jogokkal, beleértve a döntéshozásban való részvétel, illetve a jogorvoslat kérésének jogait. Itt tehát elmozdulás történik az adatelérés mint a piacfejlesztés eszköze mellett való érveléstől az alapvetőbb kérdések irányában, mint a demokrácia és a társadalmi igazságosság. Európai szinten az *aarhusi egyezmény* (Aarhus, 1998) megköveteli a politizálás sok területének újraértékelését, beleértve az 1999. évi direktívát a környezeti információ eléréséről (Europe 1990), melynek tervezete a 80-as évek közepén készült, még az internetkorszakot megelőzően. A 2000. évi tervezet (Europe 2000), mely 2002 oszén került az Európa Parlament elé, naprakésszé teszi a jogok tárgyait, különös figyelemmel az elektronikus adatbázisokban tárolt környezeti adatok elérésére.

Általánosabb szinten a fenntarthatóságra helyezett megnövekedett hangsúly olyan erofeszítésekhez vezetett, melyek célja a különféle ágazati politikák együttes hatásának integrált, komplex vizsgálata. Ez még tovább erősítette a pontos információk – beleértve a térinformációt – és mutatók jelentőségét. Ennek eredményeképpen egyre több európai direktíva lát napvilágot, melyekben a térinformáció összegyűjtését, karbantartását és megosztását követelik. Ilyen tekintetben példa az *integrált irányítási és ellenőrzési rendszer* (Integrated Administrative and Control System – IACS), amely segít a mezogazdasági intézkedések nyomon követésében, a *Közlemények az integrált partvonal monitorozó rendszerrel* (Communications on Integrated Coastal Zone Management – COM(2000)547 és COM(2000)545), és a *Vízgazdálkodási direktíva* (Water Framework Directive (2000/60/EC)). Ez utóbbi különösen jelentos, mert hangsúlyozottan megköveteli, hogy nagytömegű adatot gyűjtsenek össze Európa minden folyójának vízgyűjtő területeiről, és az adatokat kezeljék egy olyan térinformatikai rendszerben, amely európai szintű integrációra és elemzésre alkalmas. E direktíva biztosít jogalapot az INSPIRE kezdeményezés számára.

INSPIRE – az európai térinformációs infrastruktúra

Az *európai térinformációs infrastruktúra* (INSPIRE) nevével kezdeményezés (www.ec-gis.org/inspire) 2001 végén indult olyan célokkal, hogy elérhetővé teszik a releváns, harmonizált és minőségi térinformációt a közösségi politika megfogalmazása, megvalósítása, nyomon követése és értékelése érdekében. E cél elérésére az INSPIRE a kérdések széles körét vetette fel, köztük a közös hivatkozási adatokat és metaadatokat, a kiépítést és a szabványokat, a jogi szempontokat és az adatpolitikát, a finanszírozó és megvalósító struktúrákat és a hatáselemzést. A

cél az, hogy egyeztetett jogi keretek valósuljanak meg, amelyek – mialatt elsősorban a környezeti politika szükségleteire koncentrálnak – a továbbiakban kiterjednek majd a közösség más területeire is, mint pl. a mezőgazdaság, a regionális politika és a közlekedés.

Az INSPIRE átfogó alapelvei a következők:

- Az adatokat azon a szinten kell összegyűjteni és karbantartani, ahol ez a leghatékonyabban végezhető.
- Lehetővé kell tenni, hogy a különféle forrásokból származó térinformációt egész Európában folytonosan összekapcsolják, és hogy azokat sok felhasználó és alkalmazás között megosszák.
- Lehetővé kell tenni egy bizonyos szinten gyűjtött információ megosztását az összes különféle szint között, pl. a részletes információkat a részletes vizsgálatokhoz, általános információkat a stratégiai célokra.
- Álljanak rendelkezésre minden szinten a jó irányításhoz szükséges információk, és legyenek elérhetők olyan feltételekkel, melyek nem akadályozzák széleskörű felhasználásukat.
- Legyen könnyen megállapítható, melyik térinformáció áll rendelkezésre, megfelel-e a specifikus felhasználásnak, milyen feltételekkel lehet megszerezni és felhasználni.
- A térinformáció legyen könnyen érthető és értelmezhető, mert így könnyen megjele-níthető a megfelelő összefüggésekben, és felhasználóbarát formában kiválasztható.

E fenti alapelvek számos politikai kihívást jelentenek. Ezért az INSPIRE Adatpolitikai és Jogi Munkacsoportját (Working Group on Data Policy and Legal Issues) jól képviselték a GINIE szakértői értekezletén, hogy azonosítsák a hasonló és eltérő területeket a kiválasztott európai országokban, és hogy megvitassák az INSPIRE megvalósítására javasolt jogi eszközök lehetséges politikai opcióit.

Következtetések az európai térinformációs politika számára

Az Európában jelenleg végbemeno legfontosabb adatpolitikai fejlesztések vizsgálata jelzi e politikai terület dinamikus természetét. Ez tükröződik a tanácskozáson képviselt összes ország tapasztalataiban is. Az internet óriási, új lehetőségeket biztosít az állami szektor információinak terjesztéséhez, új, értéknovelt termékek és szolgáltatások létrehozásához, és ösztönzi az információpiacot is. Az európai államoknak az ereteljes e-kormányzati rendszerrel kapcsolatban vállalt kötelezettsége különösképpen jelentos, olyan mértékig, hogy új kommunikációs csatornákat nyitnak meg az állami szektor intézményei között, valamint a polgárokkal és a magánszektornal. Nagy-Britannia, Franciaország és Olaszország tette meg a legnagyobb lépéseket az információ nyilvánossá tételében és az állampolgároknak az interneten nyújtott szolgáltatások fejlesztésében. Hasonlóképpen Csehország és Litvánia tapasztalatai is megerosítik, hogy a csatlakozás előtt álló országok igen komolyan vették ezt a kihívást; az e-kormányzatot és az információs társadalom kialakítását kulcsfontosságú stratégiai céllá nyilvánították, hogy korszerűsítsék közigazgatásukat, és elosegítsék belépésüket az Európai Unióba. Az elemzésbe bevont minden országnál vizsgálták, hogy milyen mértékben valósítják meg a területi decentralizálás politikáját, ami helyi szinten erosíti a közigazgatást, és szukíti az állampolgárok és a kormányzat között tátongó szakadékot. Ezek a decentralizációs intézkedések egyúttal hatékony közigazgatási eljárásokat követelnek meg, és kommunikációs csatornákat nyitnak meg az összes érintett féllel, amit tovább egyszerűsíthet az internet alapú kommunikáció.

Lehetőség ugyan van boven, de azért akad számos kihívás is, melyek különösen kritikusak a térinformáció esetében, de érintik az állami szektor egyéb információit, beleértve a környezetinformációt is. E kihívások közül néhány az alábbiakban foglalható össze:

- E kihívások lényege az, hogy feszültség áll fenn általában az állami szektor információinak (különösen a térinformációnak) a potenciális gazdasági értéke, illetve ezek társadalmi és politikai értékei között. Ezért a potenciális társadalmi és politikai értéket, melyek a térinformáció terjesztésének maximalizálásából erednek, egyensúlyba kell hozni az állami kincstárak (pénzügyminisztériumok) fokozódó nyomásával, ami viszont a kormányhivatalok jövedelmének maximalizálására irányul, és más (pl. kereskedelmi és ipari) minisztériumok nyomásával, ami az életképes magánszektor kifejlését célozza az értéknövelő információs üzletben.
- Ezek a feszültségek nemcsak a különféle kormányhivatalok és intézmények között állnak fenn, hanem a központi és a helyi önkormányzatok között is. E tekintetben a fent említettek közül sok országban a növekvő decentralizáció a helyi közigazgatás kezére játszik, amely szintén egyúttal a térinformáció legnagyobb adatgyűjtője, felhasználója és szolgáltatója.
- A helyi önkormányzatok az általuk gyűjtött térinformációt nagyrészt a magánszektorral együttműködve állítják elő, bevezetve így a harmadik fél jogait is, amit figyelembe kell venni a térinformáció terjesztését és felhasználását szabályozó intézkedések megfogalmazása során.
- Az interneten keresztül történő információterjesztésre alapozott üzletmodellek illékonyak, amint azt az utóbbi pár évben az internetbuborék kipukkadása is mutat. Sok olyan szolgáltató megbukott, aki ingyenesen szolgáltatott információt a hirdetésekkel vagy előfizetésekkel majdan befolyó bevételekre számítva, akik pedig állva maradtak, átváltottak a közvetlen költségekre alapozott modellre.
- Ahogyan az értéknövelt információs termékek piaca fejlődik, egyre nő az olyan, most felmerülő kérdések száma is, melyek a termékek és eljárások több országot átfogó szabadalmazására és tisztességes kereskedelemre vonatkoznak. Ami ez utóbbit illeti, legalább két, nyugtalanságra okot adó terület van: az első az, ahol a kormányügynökségek tisztességtelenül versenyeznek a szabad piacon, illetve a piac ezt így érzékeli, minthogy kereszttbe támogatják termékeiket az adófizetők pénzével a magánszektor versenyzőinek kárára; a második pedig az, ahol ugyanezen kereszttámogatások azzal a kockázattal is járnak más állami szektorhoz tartozó testületek nyílt beszerzéseiben, hogy az adófizetők többször fizet ugyanazon szolgáltatásért. A piac átláthatósága és a független szabályozás ezért egyre fontosabbá válik.

A fenti témák kisebb-nagyobb mértékben előfordulnak Európa minden országában. Az előadódó eltérések nem annyira a struktúrákat illetik, inkább annak történeti perspektíváival kapcsolatosak, hogy mi a közszolgáltatás, hogyan kell azt finanszírozni, vagy milyen a specifikus adatszolgáltatók finanszírozásának rendszere. Mindent összevéve, a kormányzatok országos vagy helyi szinten egyaránt az internetre alapozott kommunikáció intellektuális, intézményi, szervezeti és pénzügyi kihívásaival birkóznak. Minél értékesebb az információ, annál nagyobbak a kihívások. E megfontolásokkal nem áll ellentétben, hogy az elemzésbe bevont országok összehasonlított tapasztalatai bizonyos konvergenciát mutatnak néhány kulcsfontosságú alapelv körül:

- A térinformáció a jó kormányzás támogatásának kulcsfontosságú eleme Európában minden szinten, különösen a környezettel, az e-kormányzással és a közbiztonsággal kapcsolatban, amelyek döntő fontosságúak az állampolgárok életminősége szempontjából. Ezért olyan keretekre van szükségünk, amelyek biztosítják, hogy a térinformáció a célnak megfelelő minőségű legyen, és széles körben felhasználják. E két utóbbi cél elérése érdekében a következőkre van szükség:
- Minthogy a térinformáció előállítása költséges, azokat az előállítási modelleket kell előnyben részesíteni, amelyek garantálják a legjobb értéket a pénzért a felhasználók szükségleteinek kielégítésére. Újszerű pénzügyi rendszerek kidolgozása is szükséges a térinformáció fenntartható és költséghatékony előállításának és felhasználásának maximalizálásához, például az állami és a magánszektor, illetve a központi és helyi közigazgatási szervek közös finanszírozása útján.
- Világos intézkedési keretek kidolgozásával kell elérni a térinformáció maximális felhasználását. E szempontból hasznos volna megkülönböztetni a kulcsfontosságú referencia-adatállományokat, amelyek magát a kormányzást, a kereskedelmi és a demokratikus folyamatokat, vagyis az "általánosan fontos kormánytémákat" támogatják, illetve az egyes felhasználók számára készülő értéknövelt termékeket. A két kategória számára eltérő pénzügyi rendszereket, elérési és felhasználási feltételeket lehet kidolgozni.
- Minden szolgáltatásért fizetni kell. Azonban az egyensúly megtalálása az általános adózás által, illetve a felhasználói díjakból történő finanszírozás között olyan téma, amely tükrözi a különféle hagyományokat és kultúrákat, valamint a nyújtott szolgáltatás minőségkülönbségeit is. Egyfelől nem lehetséges, és nem is kívánatos egyetlen árképző rendszert ráerőltetni egész Európára, másfelől viszont lényeges, hogy egyetlen piac alapelvei érvényesüljenek, beleértve az adatelérés és -felhasználás nem diszkriminatív feltételeit, az eljárások átláthatóságát és a tisztességes kereskedelmet. Ezek az alapelvek a továbbiakban megkívánják az engedélyezési eljárások növekvő mértékű összehangolását, és egy olyan szabályozó mechanizmust, amely biztosítja, hogy a meghatározó piaci szereplők ne éljenek vissza helyzetükkel, és legyen lehetőség a sérelmek orvoslására.

A fent vázolt alapelveknek megfelelően a GINIE projekt által összehívott szakértőcsoportok felismerték: *"A térinformáció fontos vagyont, melyet maximálisan az állampolgárok, a kormányzat és a kereskedelem hasznára kell felhasználni."* E cél elérése érdekében a következő javaslatokat tették:

JAVASLATOK

- A térinformáció elérésének és felhasználásának feltételeit úgy kell kialakítani, hogy azok segítsék elő és támogassák az egyének és a szervezetek által történő maximális felhasználást; világosan határozzák meg, ki és mihez kap elérést.
- Az állami szektorban keletkezett minden térinformáció felhasználási feltételei legyenek nyilvánosan és ingyenesen hozzáférhetők a metaadat-szolgáltatás részeként.
- Az elérési pontokon lehetővé kell tenni az ingyenes betekintést az állami szektor információiba, beleértve a térinformációt is.
- Maximalizálni kell a térinformáció felhasználását az adatmegosztás ösztönzése által is.
- Az adatok státuszának (hivatkozási adat, általános érdeklődésre számot tartó adat, tematikus adat stb.) megfelelő, újszerű pénzügyi rendszereket kell kifejleszteni a térinformáció fenntartható és költséghatékony előállításának és felhasználásának maximalizálása érdekében (pl. közös finanszírozással).

- Az engedélyhasználat kellemő módon garantálja az adat-eloállítók beruházásait és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogait, és tisztázza a felhasználási feltételeket.
- Egész Európában össze kell hangolni a licenfeltételeket és a felhasználási jogokat; azok pedig legyenek egyszerűek, világosak, és hasonló termékek esetében hasonlóak, még akkor is, ha megfelelőbbnek tünne a piac felosztása a felhasználók (állampolgár, állami-helyi, állami-központi, magán, nem kormányzati és közhasznú szervezetek), illetve a felhasználás (csak betekintés, oktatás és kutatás, értéknövelés) fajtái szerint.
- A jogok és engedélyek összehangolását a legfőbb adatszolgáltatókkal és felhasználókkal konzultálva kell megkezdeni.
- A nem diszkriminatív működés, az átláthatóság és a tisztességes kereskedelem alapelveit mindig meg kell tartani, és alá kell rendelni egy világos szabályozó rendszernek, melynek céljai a következők:
 - fórumot biztosítani a sérelmek meghallgatására és orvoslására,
 - biztosítani, hogy az uralkodó vállalkozások ne éljenek vissza helyzetükkel, és hogy azonos feltételek legyenek a kereskedelmi közreműködők számára,
 - biztosítani, hogy a szállítók pontos információt szolgáltatassanak termékeikről és szolgáltatásaikról,
 - elismerni, hogy az állami szektor tevékenységének privatizálása kapcsán meg kell vizsgálni a már létrehozott adatokhoz fűződő jogokat,
 - szükség esetén független és minőségi tanácsadást kell biztosítani a különböző kormányzati szintek, illetve az állami és a magánszektor közötti egyeztetés és döntobíráskodás esetén.
- A kötelezettségvállalás tekintetében szükséges, hogy
 - határozzák meg a termékeket, a termékek korlátozásait, és egyezzenek meg az információs szolgáltatásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásokban,
 - ismerjék el, hogy a kötelezettségvállalás a szolgáltatási ambícióktól, illetve a felhasználó indokolt elvárásaitól függ,
 - fogadják el, hogy szükség van szerződésekre és törvényekre.

A fenti javaslatokat meg kell tárgyalni

- helyi szinten, ahol sok a felhasználó, és az adat-eloállítás jelentős része is végbemegy,
- országos szinten, ahol a finanszírozás és a hivatkozási adatok eloállítása történik, és
- európai szinten, ahol a legnagyobb az igény a pan-európai információra az intézkedések nyomán követéséhez, értékeléshez, és ahhoz, hogy betartsák az egységes piacot és a tisztességes kereskedést biztosító törvényeket.

Hivatkozott forrásmunkák jegyzéke

√